

Folketingets Ældreudvalg
Christiansborg

22. februar 2024

Svar på Ældreudvalgets spørgsmål nr. 62 (Alm. del) af 1. februar 2024 stillet efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvad udgiften vil være, hvis Danmark havde samme regulering af folkepensionen som Storbritannien og Nordirland, hvor folkepensionen opskrives af det der er højest af a) inflationen, b) lønstigningerne på arbejdsmarkedet eller c) 2,5 pct. pro anno - opgivet for hvert af årene 2019-2023, og vil ministeren i nævnte periode angive, hvad folkepensionens grundbeløb og tillæg ville have været i nævnte periode sammenlignet med hvad folkepensionen grundbeløb og tillæg faktisk har været?

Svar

Folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, samt den supplerende pensionsydelse reguleres i dag med udgangspunkt i lønstigningerne på det private arbejdsmarked med en toårig forskydning¹. Reguleringen af folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg har dertil været omfattet af den afdæmpede regulering af en række overførselsindkomster i perioden 2016-23. Personer, der modtager folkepensionens pensionstillæg, er dog blevet helt eller delvist kompenseret for denne mindreregulering, idet satsen for pensionstillægget øges svarende til den samlede mindreregulering af grundbeløb og pensionstillæg. I perioden 2019 til 2023 er folkepensionsydelse således blevet reguleret med udgangspunkt i procentsatserne vist i *tabel 1*.

Tabel 1
Faktisk regulering af folkepensionsydelse i perioden 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Lønudvikling to år tidligere	2,2	2,2	2,3	1,2	3,0
Tilpasningsprocent	0,2	0,2	0,3	-0,8	1,0
Afdæmpet regulering	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75

Anm.: Lønudviklingen afpejler udviklingen i den opgjorte bruttoårs løn på det private arbejdsmarked to år tidligere, jf. Bekendtgørelse af lov om en satsreguleringsprocenten. Tilpasningsprocenten er udtryk for lønudviklingen minus 2,0 pct.-point. Folkepensionsydelse er fra 2020 blevet reguleret med 2,0 pct. plus

¹ Konkret reguleres ydelserne med 2 + tilpasningsprocenten, hvor tilpasningsprocenten er den procentvise årlig ændring i lønnen fratrukket 2,0.

tilpasningsprocenten, dvs. svarende til lønudviklingen. For 2020 blev satserne reguleret med satsreguleringsprocenten, der kan være op til 0,3 pct.-point lavere end lønudviklingen. Med *Aftale om finansloven for 2019* blev der dog aftalt et ekstra løft af satserne for folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, samt den supplerende pensionsydelse med 0,2 pct. i 2019. Det svarer i praksis til, at folkepensionsydelseerne også i 2019 blev reguleret svarende til lønudviklingen.

Den to-årige forskydning mellem lønudvikling og regulering af folkepensionssatserne skal ses i sammenhæng med ønsket om, at reguleringen er baseret på faktisk observeret lønudvikling og ikke skøn for udviklingen.

Tabel 2 viser stigningerne i forbrugerpriserne (inflationen) og lønstigningerne i perioden 2017 til 2021 samt en fast sats på 2,5 pct., svarende til grundlaget for den alternative regulering af folkepensionssatserne i perioden fra 2019 til 2023, idet det fortsat lægges til grund, at grundlaget i praksis fortsat skal være baseret på den faktiske observerede udvikling.

I alle år er lønstigningerne højere end stigningen i forbrugerpriserne. Den faste sats på 2,5 pct. er den højeste af de tre satser i 2019-22. Det er til beregningerne i besvarelsen antaget, at den midlertidige afdæmpede regulering i perioden 2016-23 fortsat var gældende, og beregningerne er således baseret på procentsatserne i kolonnen længst til højre i tabel 2, hvortil det dog skal bemærkes, at den kompenserende forhøjelse af pensionstillægget fortsat antages at være gældende, således at en folkepensionist med fuldt pensionstillæg modtager en ydelsessats, der reguleres svarende til satsen ekskl. mindreregulering.

Tabel 2
Alternativ reguleringsprocent i årene 2019-2023

	Stigning i forbrugerpriser (inflation) to år tidligere	Stigning i årslønnen to år tidligere	Fast sats	Alternativ reguleringspct. ekskl. mindreregulering	Alternativ reguleringspct. inkl. mindreregulering
2019	1,1	2,2	2,5	2,5	1,75
2020	0,8	2,2	2,5	2,5	1,75
2021	0,8	2,3	2,5	2,5	1,75
2022	0,4	1,2	2,5	2,5	1,75
2023	1,9	3,0	2,5	3,0	2,25

Anm.: For forbrugerpriser angiver tabellen Danmarks Statistiks opgjorte stigningstakster, mens lønstigningerne følger opgørelsen til grund for satsreguleringsprocenten mv.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Såfremt folkepensionen var blevet opskrevet af det der er højest af a) inflationen, b) lønstigningerne eller c) 2,5 pct. pr. år i perioden 2019 til 2023, da ville folkepensionens grundbeløb have været 1.692 kr. højere i 2023 sammenlignet med den nuværende regulering, *jf. tabel 3*. Folkepensionens pensionstillæg ville i 2023 have været hhv. 1.932 kr. højere for enlige og 984 kr. højere for par, mens den supplerende pensionsydelse ville have været 400 kr. højere i 2023 sammenlignet med satserne med den nuværende regulering.

Tabel 3
Satser med nuværende og alternative regulering

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Arlig sats med nuværende regulering						
Grundbeløb	74.844	75.924	77.028	78.216	78.564	80.328
Pensionstillæg (enlige/par)	80.736 39.996	83.073 41.436	85.464 42.912	88.020 44.484	89.664 45.600	92.940 47.556
Supplerende pensionsydelse	17.200	17.600	18.000	18.400	18.600	19.200
Arlig sats med alternativ regulering						
Grundbeløb	74.844	76.152	77.484	78.840	80.220	82.020
Pensionstillæg (enlige/par)	80.736 39.996	83.316 41.556	85.980 43.176	88.704 44.832	91.512 46.536	94.872 48.540
Supplerende pensionsydelse	17.200	17.600	18.000	18.500	19.000	19.600

Anm.: Satserne er opgjort i årets priser.
 Kilde: Egne beregninger.

Den alternative regulering af folkepensionsydelse skønnes at medføre en umiddelbar merudgift til folkepension på 460 mio. kr. (2024-niveau) i 2019, svarende til en samlet offentlig saldovækkelse på 210 mio. kr. efter skat, tilbageløb og adfærd, *jf. tabel 4*. De årlige merudgifter vil stige til 3.230 mio. kr. (2024-niveau) i 2023, hvor forskellen mellem de nuværende satser og satserne med den alternative regulering er højest. Efter skat, tilbageløb og adfærd skønnes merudgifterne i 2023 at udgøre 1.500 mio. kr. (2024-niveau).

Den alternative regulering af folkepensionsydelse vurderes at ville have sænket arbejdsudbuddet svarende til 30 fuldtidspersoner i 2023. De opgjorte afledte virkninger på arbejdsudbuddet skal bl.a. ses i sammenhæng med, at det er lagt til grund, at det alene er ydelsessatserne, der følger den alternative regulering. Fradragsgrenser mv. antages således fortsat at skulle reguleres svarende til gældende regler.

Tabel 4
Økonomiske konsekvenser af alternativ regulering af folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, samt supplerende pensionsydelse i perioden 2019-23, 2024-niveau

	2019	2020	2021	2022	2023
	<i>Mio. kr.</i>				
Umiddelbar saldovirkning	460	920	1.220	3.220	3.230
Saldovirkning efter skat og tilbageløb	210	420	560	1.480	1.490
Saldovirkning efter skat, tilbageløb og adfærd	210	430	570	1.490	1.500
	<i>Fuldtidspersoner</i>				
Arbejdsudbud	0	-10	-20	-20	-30

Anm.: De økonomiske konsekvenser er beregnet på baggrund af gældende regler i årene 2019-2023 på data fra 2019 fremskrevet til 2024-niveau. Udgifterne er afrundet til nærmeste 10 mio. kr. og antal personer er afrundet til nærmeste 10 personer.

Kilde: Beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

De markante stigninger i forbrugerpriserne i 2022 ville slå igennem i højere folkepensionsydelse i 2024, hvis den betragtede alternative regulering fortsatte. Med en fortsættelse af den alternative regulering frem til og med 2024, skønnes udgifter til folkepension i 2024 at være 9,7 mia. kr. (2024-niveau) højere end med den nuværende regulering, svarende til en samlet offentlig saldovækkelse på 4,5 mia. kr. (2024-niveau) efter skat, tilbageløb og adfærd. Arbejdsudbuddet skønnes reduceret med omkring 80 fuldtidspersoner.

Det skal bemærkes, at de forholdsvis høje lønstigninger i 2023 og 2024, der følger af sidste års overenskomstforhandlinger på det private område (OK23), i vid udstrækning også må tilskrives den betydelige stigning i forbrugerpriserne i 2022. Da disse lønstigninger vil slå igennem på regulering af overførselsindkomsterne i 2025 og 2026 vil den i spørgsmålet betragtede alternative regulering give anledning til, at folkepensionister reelt kompenseres for de samme prisstigninger to gange.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister